

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie,

examinând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Chiseev Iurii și de către avocatul Cașu Iulian în numele inculpatului, împotriva sentinței Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești din 30 septembrie 2020 și deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 22 iunie 2021, în cauza penală în privința lui,

Chiseev Iurii XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 28.02.2018 – 30.09.2020;

Instanța de apel: 18.11.2020 – 22.06.2021;

Instanța de recurs: 18.07.2022 – 23.11.2022.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești din 30 septembrie 2020, inculpatul Chiseev Iurii a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsa, cu aplicarea articolelor 75, 78 Cod penal, cu închisoare pe termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei, în conformitate cu art. 72 alin. (3) Cod penal, în penitenciar de tip semiînchis, cu aplicarea amenzii în mărime de 4000 unități convenționale, adică 200 000 lei.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, s-a aplicat lui Chiseev Iurii pedeapsa definitivă cu închisoare pe termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu aplicarea amenzii în mărime de 4000 (patru mii) unități convenționale, adică 200 000 (două sute mii) lei.

S-a aplicat în privința inculpatului Chiseev Iurii măsura preventivă sub formă de arest preventiv, pînă la intrarea sentinței în vigoare.

Termenul executării pedepsei urmînd a fi calculat din momentul reținerii.

S-a respins ca neîntemeiată cererea privind încasarea de la inculpatul Chiseev Iurii a cheltuielilor judiciare în mărime de 1 992 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Chiseev Iurii la XXXXX, aproximativ la ora 22:10, conducînd automobilul de model „BMW” cu numărul de înmatriculare XXXXX, pe strada XX, mun. XXX, a fost oprit de colaboratorii de poliție, din cadrul INP IGP MAI, Cioban Alexandr și Neagu Valerii.

În cadrul verificării actelor, colaboratorul de poliție INP IGP MAI, Cioban Alexandr, a bănuțit cĂ Chiseev Iurii se află în stare de ebrietate alcoolică, din care cauză ultimului i s-a propus să fie testat alcooscopic, iar dupĂ testarea cu aparatul "Drager Alcotest" s-a depistat cĂ el are 0,08 mg/l de alcool în vaporii de aer expirat, prin urmare, lui Chiseev Iurii s-a permis să plece.

De asemenea, Chiseev Iurii la XXXXX, aproximativ la ora 23:40, conducând automobilul de model „BMW” cu numărul de stat XXXXX, pe strada XX, mun. XX, a fost din nou observat de colaboratorii de poliție, din cadrul INP IGP MAI, Cioban Alexandr și Neagu Valerii, care presupunând cĂ ultimul ar fi putut consuma substanțe care provoacĂ intoxicație, adicĂ, produse sau substanțe stupefiante, sau medicamente cu efect similar, precum și substanțe care provoacĂ intoxicație, conducându-se de prevederile Hotărârii de Guvern al Republicii Moldova din 16 aprilie 2009 nr.296 cu privire la aprobarea Regulamentului privind procedura de efectuare a testului de alcool și a unui examen medical pentru a determina starea de ebrietate și natura acesteia, au hotărât să-l opreascĂ și să se deplasez împreună în instituție medicală, pentru efectuarea unui control medical în vederea determinării stării de ebrietate și natura acesteia, însă Chiseev Iurii categoric s-a refuzat de la cercetarea propusă.

Prin urmare, colaboratorii Batalionului Sub INP MAI, Cioban Alexandr și Neagu Valerii, înțelegând cĂ Chiseev Iurii nu se va conforma, l-au preîntâmpinat despre faptul cĂ, refuzul efectuării unui control medical în vederea determinării stării de ebrietate și natura acesteia, atrage dupĂ sine pedeapsa penală potrivit art. 264¹ alin. (3) Cod penal. Chiseev Iurii dându-și seama de faptul cĂ poate să suporte pedeapsa penală, acționând cu intenție, cu scopul de a se eschiva de răspunderea penală, urmărind scopul nimicirii urmelor comiterii infracțiunii, cunoscând despre faptul cĂ, Cioban Alexandr și Neagu Valerii, fiind colaboratori de poliție, sînt persoane publice și care se află în exercițiul atribuțiilor lor, i-a rugat să nu întocmeascĂ actele corespunzătoare și să nu-și îndeplineascĂ atribuțiile directe de serviciu, oferindu-le personal să primeascĂ bani în mărime de 4 000 lei, pentru neîndeplinirea atribuțiilor lor de serviciu, de neînregistrare în privința acestuia a materialelor pe faptul refuzului efectuării unui control medical, ceea ce poate fi calificat drept infracțiune, prevăzută de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, adicĂ - refuzul, împotrivirea sau eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, și evitarea răspunderii penale, transmiterea cărora trebuia să aibă loc la XXX, la ora 17:00, în or. XXX.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Chiseev Iurii a comis infracțiunea, prevăzută de art. 325 alin. (1) Cod penal dupĂ semnele – promisiunea sau oferirea personal unei persoane publice de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru aceasta, pentru a îndeplini sau nu acțiunea în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Cilinghir Afanasie în numele inculpatului Chiseev Iurii, prin care a solicitat casarea sentinței și emiterea unei noi hotărâri prin care Chiseev Iurii să fie achitat.

3.1 În motivarea cererii de apel avocatul Cilinghir Afanasie a invocat cĂ Chiseev Iurii a fost tras la răspundere penală ilegal și condamnat la pedeapsa privativă de

libertate în baza art. 325 alin. (1) Cod penal, în legătură cu care fapt, sentința urmează a fi casată, cu emiterea unei sentințe de achitare din următoarele temeuri.

A menționat că, Chiseev Iurii în perioada urmăririi penale nu și-a recunoscut vina de comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal. Vinovăția lui Chiseev Iurii se întemeiază doar pe declarațiile doar a doi colaboratori de poliție Cioban Alexandr și Neagu Valerii, care au fost audiați la ședința de judecată din 11 martie 2020, potrivit declarațiilor cărora, acțiunea lui Chiseev Iurii nu întrunește semnele componenței infracțiunii, prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal.

A susținut că, din declarațiile colaboratorilor de poliție se prevede că, Chiseev Iurii ca prin glumă, nu serios, le-a propus să nu întocmească procesul-verbal și le-a promis pentru asta patru mii lei. Totodată, el nu le-a arătat banii, ci dimpotrivă, el a spus că nu are banii la el, mâine se va întâlni cu ei și le va da. În ziua următoare, Chiseev Iurii la întrevvedere cu ei nu a venit și suma de bani promisă în mărime de 4 000 lei nu a dat-o colaboratorilor de poliție Neagu Valerii și Cioban Alexandr, prin care fapt, i-a amăgit. Astfel, apelantul consideră că, de aici rezultă faptul că, Chiseev Iurii nu avea intenția să dea așa numita mită colaboratorilor de poliție. Chiseev Iurii cu batjocoră s-a amuzat pe seama colaboratorilor de poliție Cioban Alexandr și Neagu Valerii.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 22 iunie 2021, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de apel depusă de avocatul Cilinghir Afanasie în numele inculpatului Chiseev Iurii, fiind menținută sentința fără modificări.

4.1 În motivarea soluției, instanța de apel a statuat că, prima instanță a dat o apreciere justă probelor administrate și prezentate de părți și întemeiat a ajuns la concluzia cu privire la vinovăția inculpatului Chiseev Iurii de comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal, și respectiv acțiunile inculpatului au fost just calificate de către acuzator.

A relevat că, după cum rezultă din teoria dreptului penal, obiectul nemijlocit al infracțiunii, prevăzute de art. 325 Cod penal, formează raporturi sociale, care asigură o activitate normală a activităților publice, a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor de stat, precum și interesele serviciului de stat.

Argumentul părții apărării cu privire la faptul că, acțiunile lui Chiseev Iurii nu întrunesc semnele componenței infracțiunii, prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal, este neîntemeiat și se combate prin declarațiile martorilor Cioban Alexandr și Neagu Valerii, precum și prin înscrisurile, existente în materialele dosarului.

Instanța de apel apreciind declarațiile martorilor Cioban Alexandr și Neagu Valerii în ansamblu cu alte probe, de asemenea, reieșind din specificul cauzei, menționează că declarațiile indicate ale martorilor Ceban A. și Neagu V. legal au fost luate în considerație de către instanța de judecată și puse în baza sentinței atacate, deoarece acestea în întregime corelează cu materialele dosarului.

Pe lângă aceasta, instanța de apel a constatat că declarațiile martorilor Ceban Alexandr și Neagu Valerii sînt consecutive, corelează cu alte probe și în întregime corespund circumstanțelor cauzei, iar temeuri de a nu crede declarațiilor martorilor, făcute de către aceștia atît în cadrul urmăririi penale, cît și în ședința de judecată, și de a le considera ca fiind necorespunzătoare realității în cauză, nu sunt.

Instanța de apel a menționat că vina inculpatului Chiseev Iurii se confirmă și prin alte mijloace de probe și anume: ordonanța și procesul-verbal din 25 noiembrie 2017 privind ridicarea de la inspectorul de patrulare Cioban Alexandr a discului DVD-R de model „Freestyle” cu volumul 4.7 GB cu înregistrarea audio, (f.d. 12-13); procesul-verbal de vizualizare a discului DVD-R de model ”Freestyle” cu volumul 4,7 GB, care conține două fișiere video, ridicat la 30 octombrie 2017 de la Cioban Alexandr. La 25 noiembrie 2017, din conținutul înregistrării audio a discuției, care a avut loc la 25 noiembrie 2017 între Chiseev Iurii, Cioban Alexandr și Neagu Valerii, s-a stabilit că, Chiseev Iurii a propus mijloace bănești colaboratorilor de poliție pentru ca să nu treacă examenul medical și prin care fapt să se eschiveze de răspundere (f.d. 14); transcrierea efectuată de pe înregistrarea audio a discuției, care a avut loc la 25 noiembrie 2017 între Chiseev Iurii, Cioban Aalexandr și Neagu Valerii (f.d. 15-20); ordonanța de recunoaștere a discului DVD-R de model ”Freestyle”, cu volumul 4,7 GB, ridicat la 25 noiembrie 2017, de la inspectorul de patrulare Cioban A., care conține două fișiere video, în calitate de corp delict și anexarea acestuia la materialele dosarului penal nr.217970730 (f.d. 21).

Astfel, instanța de apel a menționat că materialele indicate confirmă vinovăția inculpatului Chiseev Iurii, a comis infracțiunea incriminată și probele prezentate de partea acuzării nu trezesc dubii în ceea ce privește veridicitatea lor. Partea apărării nici în cadrul examinării cauzei în prima instanță, nici la ședința instanței de apel nu a prezentat careva date factologice, care pun la îndoială, sau care exclud declarațiile martorilor și alte probe ale acuzatorului, existente la dosar. Argumentul părții apărării cu privire la faptul că Chiseev Iurii nu a avut intenția să dea așa numita mită colaboratorilor de poliție, instanța de apel l-a considerat neîntemeiat, deoarece circumstanța indicată se combate prin probele, cercetate în cadrul examinării cauzei în instanța de apel.

Astfel, în particular instanța de apel a menționat că, circumstanța indicată se combate atît prin declarațiile martorilor Ceban Alexandr și Neagu Valerii, care sunt consecutive, corelează cu alte probe în cauză și în întregime corespund circumstanțelor cauzei, cît și prin procesul-verbal de vizualizare a discului DVD-R de model ”Freestyle”, cu volumul 4,7 GB, care conține două fișiere video, ridicat la 30 octombrie 2017 de la Cioban A.M.. La 25 noiembrie 2017, din conținutul înregistrării audio a discuției, care a avut loc la 25 noiembrie 2017 între Chiseev Iurii, Cioban Aalexandr și Neagu Valerii, s-a stabilit că, Chiseev Iurii a propus mijloace bănești colaboratorilor de poliție pentru ca să nu înregistreze refuzul de la efectuarea controlului medical și, prin care fapt, să se eschiveze de răspundere(f.d.14).

De asemenea, nu poate fi luat în calitate de temei pentru casarea sentinței atacate și admiterea cererii de apel, argumentul părții apărării cu privire la faptul că, din declarațiile martorilor Cevan Aalexandr și Neagu Valerii se prevede că, Chiseev Iurii de parcă glumind, nesperios le-a propus acestora să nu întocmească procesul-verbal și le-a promis pentru aceasta patru mii lei, banii nu i-a arătat, ci deopotriva, a spus că, la el bani nu are, mâine se va întîlni cu ei și le va da și în ziua următoare Chiseev Iurii nu a venit la întrevvedere cu ei și suma promisă de bani în mărime de 4 000 lei nu i-a dat colaboratorilor de poliție Neagu Valerii și Ceban Aalexandr, adică i-a amăgit.

După cum a fost menționat mai sus, pentru calificarea faptelor comise drept corupere activă nu are importanță, dacă a avut loc promisiunea, oferirea sau transmiterea mijloacelor bănești, respectiv, argumentele părții apărării nu au fost luate în considerație de către instanță, deoarece, oricare din aceste acțiuni, formează latura obiectivă a infracțiunii.

Instanța de apel a concluzionat că, probele prezentate de partea acuzării dovedesc vinovăția inculpatului Chiseev Iurii de comiterea infracțiunii incriminate lui, de asemenea confirmă că, fapta a fost comisă de către inculpatul Chiseev Iurii fără careva intervenție sau tentative de a-l provoca spre a comite infracțiunea incriminată lui. Astfel, ceretînd probele prezentate de acuzator în ansamblu cu conținutul declarațiilor martorilor, nu sunt temeiuri legale de a pune aceste probe la îndoială, deoarece acestea în întregime corelează cu materialele dosarului din motivul utilității lor, iar conținutul fiecărei din aceste probe certifică despre faptul că, inculpatul Chiseev Iurii a comis anume această infracțiune, care i-a fost incriminată și veridic a fost stabilită participația lui la comiterea acestei infracțiuni, iar existența obiecției prin nimic confirmată a inculpatului și a apărătorului lui, nu a fost combătută prin careva date factologice.

Instanța de apel a considerat că, probele administrate în cauză confirmă vina inculpatului Chiseev Iurii, de comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal, și anume corupere activă cu semnele calificatorii: *„promisiunea sau oferirea personal unei persoane publice de bunuri, ce nu i se cuvin, pentru aceasta, pentru îndeplinirea sau neîndeplinirea acțiunii în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia”*.

În cadrul examinării cauzei în fond, precum și în ordine de apel, nu au fost stabilite careva dubii în vinovăția inculpatului, care ar fi putut interpretate în favoarea acestuia. Ținînd cont de cele expuse mai sus, din motivul că argumentele avocatului Cilinghir Afanasie nu și-au găsit confirmarea, instanța de apel a conchis că sentința urmează a fi menținută.

Instanța de apel a invocat că, prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului Chiseev Iurii în baza art. 325 alin. (1) Cod penal, a ținut cont de gradul pericolului public al acțiunilor inculpatului, datele personale ale inculpatului, și anume, că inculpatului este celibatar, nu are persoane la întreținere, anterior a fost tras la răspundere penală, precum și de faptul că inculpatul se tănuia pe întreg parcursul judecării cauzei atît în prima instanță, cît și în instanța de apel, inexistența circumstanțelor atenaunte și inexistența circumstanțelor agravante ale răspunderii inculpatului, precum și comportamentul acestuia în timpul și după comiterea infracțiunii și comiterea infracțiunii de către acesta, care în conformitate cu art. 16 CP se referă la categoria de infracțiuni grave. Astfel, prima instanță legal a stabilit inculpatului Chiseev Iurii pedeapsa pentru comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal, în conformitate cu cerințele art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, cu închisoare pe termen de 4 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu aplicarea amenzii în mărime de 4000 unități convenționale, adică 200 000 lei.

În lumina celor menționate, instanța de apel a considerat că, pedeapsa stabilită inculpatului Chiseev Iurii de către prima instanță pe art. 325 alin (1) Cod penal,

reieșind din circumstanțele cauzei, corespunde criteriilor generale de individualizare a pedepsei (art. 75 Cod penal), și este proporțională caracterului și gradului prejudiciabil al infracțiunii, și va da posibilitatea corectării și reeducării vinovatului, luînd în considerație principiul umanismului legii penale, prevăzut de art. 4 Cod penal și de prevederile art. 61 Codul penal, precum și pentru atingerea scopurilor pedepsei penale și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni, atît din partea inculpatului, cît și a altor persoane.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către:

- *inculpatul Chiseev Iurii*, prin care invocînd ca temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4), 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu emiterea unei noi hotărîri prin care se fie achitat;

- *avocatul Cașu Iulian în numele inculpatului Chiseev Iurii*, prin care invocînd ca temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4), 5), 6), 8), 15) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei și sentinței, cu remiterea cauzei la rejudecare.

5.1. În motivarea recursului inculpatul invocă că, decizia instanței de apel a fost pronunțată în lipsa sa, cauza fiind examinată în perioada în care el se afla peste hotarele țării, fapt despre care instanța de apel era la curent.

Menționează că, atît prima instanță cît și instanța de apel avea informația că el a fost reținut și se deținea în Ucraina, însă nu au început procedura de extrădare și au examinat cauza în lipsa sa. Aflîndu-se în închisoare peste hotarele țării a fost lipsit de dreptul de a se apăra și de a fi prezentă la examinarea cauzei.

Specifică că, instanțele de judecată l-au condamnat cu aplicarea prevederilor art. 84 alin.(4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, însă nu au indicat care infracțiuni.

Indică că, în partea descriptivă a sentinței și deciziei s-a invocat că el urma să transmită suma de bani la 09 noiembrie 2017, care este o dată eronată, or, el a fost stopat de către colaboratorii de poliție la data de 24 noiembrie 2017.

La materialele cauzei nu au fost administrate probe care ar demonstra vinovăția sa în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin.(1) Cod penal.

Probele administrate la caz demonstrează încălcările grave ale colaboratorilor de poliție Neagu Valerii și Ceban Aalexandr.

Opinează că, cînd a fost stopat, polițiștii au făcut aluzii asupra faptului unei recompense materiale, însă el nu a avut nici o intenție de a transmite careva bani polițiștilor. Înțelegînd ilegalitatea acțiunilor polițiștilor nu s-a dus să se întîlnească cu ei.

5.2. În motivarea recursului avocatul Cașu Iulian invocă că prima instanță și instanța de apel au judecat ilegal cauza penală în lipsa inculpatului Chiseev Iurii, asta deși la materialele (f.d. 43, 46, vol. II) este anexată cererea Inspectoratului de Poliție Comrat din 09.09.2020, prin care instanța de judecată a fost înștiințată despre faptul că inculpatul Chiseev Iurii a fost reținut și luat sub strajă în Ucraina.

De asemenea menționează că, la f.d. 44, 47, vol. II este anexată cererea de comisie rogatorie din data de 13.06.2020 din partea autorităților competente din Ucraina prin care autoritățile competente din Republica Moldova au fost informate despre faptul

reținerii pe teritoriul Ucrainei a cet. Chiseev Iurii și necesitatea prezentării actelor relevante pentru realizarea extrădării în Republica Moldova.

Sustine că, este inexplicabilă și ilegală decizia instanței de judecată de a continua examinarea cauzei în lipsa inculpatului Chiseev Iurii în măsura în care acesta deja nu se mai sustrăgea de la prezentarea în instanța de judecată, fiind reținut de autoritățile competente din Ucraina, astfel a dispărut temeiul prevăzut de art. 321 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală.

Menționează că, din declarațiile martorilor Cioban Alexandr (f.d.55, vol.I) și Neagu Valeri (f.d. 56, vol. I) reiese că colaboratorii de poliție doreau să preleveze probe biologice de sânge și urină de la inculpatul Chiseev Iurii direct în automobilul lor de serviciu, lucru care nu este posibil deoarece recoltarea probelor biologice poate avea loc doar de către un lucrător medical, în incinta unei instituții medicale corespunzătoare. Inculpatul Chiseev Iurii nu a fost prezentat în fața unui lucrător medical pentru a-i fi propusă prelevarea probelor biologice de sânge și urină.

Invocă că stenograma discuțiilor în care se pretinde că ar fi vocea inculpatului Chiseev Iuri și a martorilor, colaboratori de poliție Cioban Alexandr și Neagu Valerii (f.d. 15-20, vol. I) a fost efectuată clandestin și ilegal, cu încălcarea prevederilor Codului de procedură penală. Nu au fost administrată absolut nici o probă care să confirme că vocea din înregistrările audio i-ar aparține inculpatului Chiseev Iurii.

6. Asupra recursurilor declarate a depus referință procurorul, prin care solicită dispunerea inadmisibilității recursurilor, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit materialelor dosarului, dispozitivul deciziei adoptate de către instanța de apel a fost pronunțat la data **22 iunie 2021**, în prezența procurorului și avocatului Cimpoș Vladimir în numele inculpatului Chiseev Iurii, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel și dispozitivul deciziei adoptate (f.d. 123-124, 125, vol. II). Inculpatul Chiseev Iurii nu s-a prezentat, prin încheierea Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 14 decembrie 2020 a fost dispusă aducerea forțată a acestuia, iar de către IP Comrat a fost pornit dosar de căutare (f.d.79, 88, vol. II).

Tot din procesul-verbal al ședinței instanței de apel se constată că după pronunțarea dispozitivului deciziei, participanții la proces au fost înștiințați despre ziua și ora pronunțării integrale a deciziei motivate și anume pentru data de **03 august 2021, ora 09:10**.

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la **03 august 2021**, ședință despre care avocatul Cimpoeș Vladimir a cunoscut, fiindu-i cunoscută și soluția pe caz, copia deciziei motivate fiind expediată părților(f.d.137, vol. II).

Colegiul penal menționează că, la data de **30 mai 2022** inculpatul Chiseev Iurii a declarat recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel adoptate la caz (f.d.172-177, vol. II), care a fost înregistrat în cadrul Secției documentare procesuală a cauzelor penale a Curții Supreme de Justiție, cu nr. de intrare 01-1278/22.

La 11 iulie 2022 avocatul Cașu Iulian a fost împuternicit de către inculpatul Chiseev Iurii, conform mandatului (f.d.189, vol. II), să-i apere interesele în instanța de judecată, adică, după **03 august 2021**, ziua când a fost pronunțată decizia motivată din **22 iunie 2021**.

Ulterior, la **10 noiembrie 2022**, avocatul Cașu Iulian în numele inculpatului Chiseev Iurii a declarat recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel adoptate la caz (f.d.190-198, vol. II), care a fost înregistrat în cadrul Secției documentare procesuală a cauzelor penale a Curții Supreme de Justiție, cu nr. de intrare 01-2329.

Alte informații cu privire la data depunerii recursurilor respective în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursurile nominalizate.

Așadar, în cauza deferită judecării Colegiul penal specifică faptul că, pentru recurenți termenul de atac prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, se calculează începând cu data de **04 august 2021**, adică a doua zi după pronunțarea deciziei motivate, ținând cont de dispozițiile art. 231 alin. (3), (5) Cod de procedură penală și expiră la sfârșitul zilei de **03 septembrie 2021**.

Respectiv, recursurile ordinare declarate de către inculpatul Chiseev Iurii și avocatul Cașu Iulian la **30 mai 2022 și 10 noiembrie 2022**, nu se încadrează în termenul limită prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

În acest context, Colegiul penal respinge ca fiind neîntemeiate argumentele recurenților precum că, atât prima instanță cât și instanța de apel aveau informația că inculpatul se deținea în Ucraina, însă au examinat cauza în lipsa sa, or, acesta nu este temei de repunere în termen, deoarece partea apărării cât și inculpatul cunoscând despre existența cauzei penale în privința lui Chiseev Iurii și despre data pronunțării deciziei motivate, urmau să dea dovadă de diligență și să se intereseze de soarta dosarului.

La caz, Colegiul atestă că recurenții fac o proprie apreciere a stării de fapt, invocând că instanța de apel ilegal a judecat cauza în lipsa inculpatului Chiseev Iurii, însă, nu solicită repunerea în termen a recursurilor declarate, iar instanța de recurs consideră neîntemeiate și lipsite de careva motive argumentatele recurenților, or, nu s-a constatat existența cazului fortuit sau a forței majore, fie existența unei alte cauze care a pus titularii recursurilor în situația de a nu putea acționa în conformitate cu interesele sale și în lipsa căreia ar fi acționat în conformitate cu aceste interese, circumstanțe motivate, care o dată constatate că ar fi întemeiate, ar genera admiterea recursurilor ca fiind depuse în termen.

Astfel, Colegiul penal stabilește că omisiunea de a respecta termenul de depunere a recursurilor nu poate fi imputată instanței de judecată, or, părțile urmau să se intereseze de soarta dosarului, având obligația de a întreprinde toate măsurile

necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, cauza Ghirea versus Moldova din 26 iunie 2012), de a proteja drepturile inculpatului de acces la instanță, inclusiv și de a depune în termen legal cererile de recurs, fapt ignorat de către recurenți, ce în consecință, s-a soldat cu omiterea termenului de declarare a recursului.

Colegiul penal menționează, că art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut și are un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Mai mult, Colegiul penal notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Prin urmare, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursurilor înaintate în cazul în care se constată că acestea sunt declarate peste termen.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Chiseev Iurii și de către avocatul Cașu Iulian în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 22 iunie 2021, în cauza penală în privința lui *Chiseev Iurii XXXXX*, ca fiind declarate peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **28 decembrie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie